

**Analytische beoordelingscyclus voor technologische ontwikkelingen
(Rli – Handreiking Technologie op waarde schatten, Figuur 3, pagina 26)**

Figuur 3: Analytische beoordelingscyclus voor technologische ontwikkelingen

1. Benoem de aanleiding voor de analyse

De eerste stap is de vraag of een analyse van een technologische ontwikkeling of toepassing gewenst is. Dat kan enerzijds het geval zijn omdat de toepassing zelf kansen biedt voor gewenste transitie in de leefomgeving. Dat kan anderzijds het geval zijn omdat er relevante gevolgen denkbaar zijn voor de leefomgeving, of voor de verhoudingen tussen spelers. Het agenderen van onderwerpen kan gebeuren door burgers, bedrijven, wetenschap, overheid en politiek. Het is van belang dat deze partijen sensitiviteit ontwikkelen en organiseren voor de mogelijke (door technologie gedreven) ontwikkelingen en de weerslag daarvan op de samenleving.

2. Bepaal de maatschappelijke relevantie: ga kansen en bedreigingen na

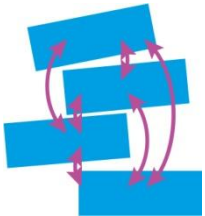
Door in de tweede stap de kansen en bedreigingen van een toepassing van technologie te identificeren, kan er zicht ontstaan op de mogelijke gevolgen voor achterliggende publieke waarden. Biedt de toepassing een oplossing voor maatschappelijke problemen in de leefomgeving? Zijn er neveneffecten te voorzien als de toepassing op (veel) grotere schaal plaatsvindt?

3. Analyseer de dynamiek: welke 'patronen van verandering' doen zich voor?

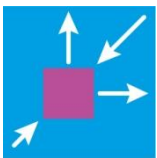
In hoofdstuk 2 zijn de patronen van verandering toegelicht. Voor een concrete technologische ontwikkeling of toepassing kan hiermee in de derde stap nagegaan worden in hoeverre één of meer van die patronen zich voordoen. Daarbij wordt zowel naar de huidige situatie gekeken, als een inschatting gemaakt van mogelijke ontwikkelingen in de toekomst.

4. Ga na voor welke regulerende mechanismen gevolgen zijn te voorzien

In hoofdstuk 3 is beschreven dat er vier lagen van regulerende mechanismen te onderscheiden zijn. In deze vierde stap wordt, aan de hand van relevante patronen, bekeken welke gevolgen zij hebben voor die mechanismen in de verschillende lagen. Door deze stap ontstaat inzicht in de mechanismen die gevolgen ondervinden van, of die bepalend kunnen zijn voor, het optreden van de patronen. Bovendien ontstaat zicht op aangrijpingspunten voor sturing.

5. Beschouw de bredere context en wisselwerking met andere ontwikkelingen

In de vijfde stap worden technologische ontwikkelingen in een bredere context geplaatst. Technologische ontwikkelingen beïnvloeden elkaar en inspireren tot nieuwe toepassingen en combinaties. Daardoor reikt hun invloed verder dan de directe gevolgen. Ook regulerende mechanismen staan niet op zichzelf. Zij bieden kaders die ook richting geven aan andere ontwikkelingen of erdoor beïnvloed worden. Nagegaan wordt welke algemene thema's aan de orde zijn, bijvoorbeeld hoe platformen werken, of de invloed van technologische ontwikkelingen op verschillende economische sectoren. Ook kunnen in deze stap fundamentele vraagstukken aan de orde komen, bijvoorbeeld data-eigendom, auteurs- en octrooirecht, privacybewustzijn en particulier ondernemerschap.